

Referat bestyrelsesmøde i Foreningen af Grundtvigske Valg- og Frimenigheder,

Mandag den 2. februar 2026, kl. 16.30 hos i Sdr. Nærå Valgmenighed

Torsten afbud.

Referent Pia Vium Strandridder

Dagsorden:

1. Siden sidst:

Henrik deltager i **Præsteforeningens Repræsentantskabsmøde** den 3. marts 2026.

Balle har ansat **ny præst** – Jonas Hoeck. Indsat i januar i år. Henrik var til indsættelsen og havde en hilsen med fra foreningen.

Vi er opmærksomme på, at man i Folkekirken på har afviklet et forløb med en 1-årig uddannelse for præster, som er ansat efter § 2. Vi følger generelt med i muligheder for **efteruddannelse** på Pastorseminariet.

Status på arbejdet med – sammen med Friskolerne – at **styrke skole-kirkesamarbejdet** (Fondsmidler fra Grundtvigs Fond). Laura fortæller, at arbejdet nu er planlagt sådan, at der laves et tryk med forskellige artikler og interviews. Efterfølgende laves også nogle forslag til hands-on øvelser, som kan bruges i samarbejdet mellem skole og kirke. Afsluttende inviteres til en fælles workshop i Friskolernes Hus.

2. Årsmøde 2026 i Holstebro Valgmenighed

Holstebro Valgmenighed er værter til det kommende Årsmøde, som afholdes den 9. maj 2025.

Vi har modtaget og godkendt budget fra Holstebro. Budgettet er lavet med 140 deltagere, da det er det maksimale antal der er plads til i deres sal. Deltagerbetaling er sat til kr. 670,00 pr. person.

Invitation med program er kommet på vores hjemmeside. Efter dagens møde sender vi nyhedsmail ud, hvor der linkes til invitationen til hjemmesiden. Tilmeldingsfrist er den 10. april 2026.

Pia sørger for at tilmelde bestyrelsen til årsmødet. Alle kan deltage.

På næste bestyrelsesmøde taler vi om, hvorvidt bestyrelsen har mulighed for at overnatte og også deltage i gudstjenesten søndag.

Navneskiltene er fundet i Sdr. Nærå. Ole sørger for, at de kommer til Holstebro.

Generalforsamlingen – Pia og Ole er på valg og genopstiller. Laura spørger suppleanterne. Henrik laver indkaldelse som også skal i nyhedsbrev.

OBS nuværende suppleant Jylland er ikke blevet rettet på vores hjemmeside efter sidste års generalforsamling, hvor Jørgen Vilster fra Ryslinge Valgmenighed blev valgt. Torsten sørger for at det rettes.

På næste møde aftaler vi hvem der er referent til generalforsamlingen.

Vi aftalte, at det er Laura der holder den mundtlige beretning på generalforsamlingen, som hun plejer, men at Henrik supplerer og siger det som skal siges om arbejdet frem mod lovrevisionen af Trossamfundsloven.

Vi skal selv spille klaver til generalforsamlingen. Det gør Henrik eller Ole.

3. Årsskrift 2026

Henrik er ny redaktør på Årsskriftet. Ole og Henrik mødes til overleveringsforretning her i februar.

Holstebro Valgmenighed har sammen med invitationen også sendt deres indlæg til årsskriftet.

Pia har sendt regnskab for foreningen og orlovskassen i word, som skal bruges i årsskriftet.

Pia har sendt kontingentlisten 2025, hvor antal medlemmer i de enkelte menigheder skal bruges til adresselisten/årsskriftet. Torsten retter antal medlemmer på adresselisten og Henrik bruger herefter den tilrettede adresseliste til årsskriftet.

Vores frist til indlæg til årsskriftet er tidligere aftalt til 1. marts, men vi vil gerne være klar lidt før.

Henrik hjælper Laura med at komme i mål med den skriftlige beretning. Laura laver udkast og sender til Henrik.

I forhold til forsendelseslisten. Vi omtaler den ikke i fælles nyhedsmail, da vi har erfaring for, at det ikke hjælper noget. Henrik kontakter i stedet alle menigheder direkte og formulerer mailen sådan, at man skal svare på den og oplyse om antal eksemplarer af årsskriftet og postadressen til fremsendelse stemmer. Henrik følger op, så vi hører fra alle.

4. Eventuelt støtte til børne- og ungearbejdet i menighederne

Det blev besluttet, at foreningen ikke ønsker at støtte de enkelte menigheder økonomisk i deres konkrete børne- ungearbejde i den enkelte menighed.

Med henblik på at styrke fællesskabet yderligere mellem foreningens menigheder, ønsker bestyrelsen derimod økonomisk at støtte initiativer, som kan fremme børne og/eller ungearbejdet i alle vores menigheder. Altså initiativer, som kan komme alle vores menigheder til gode. Det kunne f.eks. være en menighed, som ønsker at udgive et tryk med inspiration til det konkrete arbejde med børn og/eller unge i menighedsregi.

Det er bestyrelsens opfattelse at noget sådant vil kunne rummes i foreningens formål efter vedtægternes § 1, som lyder: Foreningens formål er: at styrke fællesskabet mellem de grundtvigske valg- og frimenigheder samt at varetage disses interesser overfor myndighederne og lovgivningsmagten".

Det blev besluttet, at bestyrelsen fremsætter et forslag til årets generalforsamling med følgende ordlyd:

Bestyrelsen foreslår, at op til kr. 100.000 af foreningens likvide midler kan benyttes til at støtte initiativer/projekter, som kan fremme børne og/eller ungearbejdet i alle foreningens medlemsmenigheder. Alle foreningens medlemsmenigheder kan ansøge bestyrelsen om andel i denne støtte. Bestyrelsen behandler indkomne ansøgninger løbende. Hvert initiativ/projekt kan søge om op til kr. 100.000 i støtte.

Ansøgningen skal indeholde en beskrivelse af det initiativ/projekt der søges om støtte til samt en tidsplan for initiativet/projektets gennemførelse. Videre skal ansøgningen indeholde et budget for projektet, hvoraf også menighedens egenfinansiering skal fremgå. Ansøgninger uden en grad af egenfinansiering kan ikke komme i betragtning til støtte. Hvis foreningen ikke har uddelt de kr. 100.000 inden udgangen af 2031, falder forslaget bort og der er herefter ikke mulighed for yderligere ansøgninger/uddeling af støtte.

5. Studietur for foreningens præster i 2027

Bestyrelsen besluttede, at arbejde hen imod, at arrangere en studietur med efteruddannelsessigte for foreningens præster i 2027.

Bestyrelsen ønsker, at dele af foreningens likvide midler i orlovskassen kan benyttes til økonomisk støtte til en sådan tur.

Det vil kræve en vedtægtsændring af orlovskassens vedtægter, såfremt orlovskassens midler skal kunne bruges til noget sådant.

Indmeldelse i orlovskassen skal ske i forbindelse med et regnskabsårs begyndelse – altså pr. 1. januar. Det vil derfor være hensigtsmæssigt at stille forslaget til vedtægtsændringen på førstkomende generalforsamling således, at menigheder som ikke i dag er medlem af orlovskassen, kan nå at melde sig ind pr. 1. januar 2027, hvis de ønsker det.

Bestyrelsen foreslår en tilføjelse til Orlovskassens vedtægternes § 1:

Ordlyden af § 1 i Orlovskassens vedtægter er i dag: :

”Formål. Orlovskassen har til formål helt eller delvis at dække de merudgifter, som en medlemsmenighed påtager sig i forbindelse med orlov for person udvikling for menighedens præst.”

Bestyrelsen foreslår følgende tilføjelse til vedtægternes § 1:

”Orlovskassen har tillige til formål at udbyde efteruddannelsesaktiviteter, herunder studierejser, for præster ansat i menigheder, som er medlem af orlovskassen. Ved udbud af sådanne aktiviteter kan orlovskassen støtte aktiviteterne økonomisk. Det er muligt for orlovskassen at afholde hele den økonomiske udgift ved udbudte aktiviteter.”

Hvis orlovskassens vedtægter ændres i så henseende skal vi være opmærksomme på, at også teksten på foreningens hjemmeside hvor Orlovskassen beskrives suppleres.

6. Kursus for nye(re) bestyrelsesmedlemmer i 2026

Bestyrelsen efterkommer ønske om afvikling af en kursus målrettet nye(re) bestyrelsesmedlemmer i vores menigheder.

Kurset afholdes lørdag den 7. november 2026 kl. 10-15 i Sdr. Nærå (med ankomst fra kl. 9.30). Sdr. Nærå har bekræftet, at vi kan være i Storstuen den dag.

Kurset skal omtales i den mundtlige beretning til årets generalforsamling.

Der skal oprettes et indlæg på hjemmesiden om kurset med følgende ordlyd:

Bestyrelseskursus

Bestyrelsen afholder et kursus målrettet nye(re) bestyrelsesmedlemmer i vores medlemsmenigheder. Kurset finder sted i Storstuen i Sdr. Nærå Valgmenighed lørdag den 7. november 2026 kl. 10-15 i Sdr. Nærå (med ankomst fra kl. 9.30).

Der vil på kurset være fokus på bestyrelsens ansvar og opgaver. Det vil blive gennemgået hvad en valg- og frimenighed juridisk er for en størrelse, ligesom udvalgte regler, som der er vigtigt bestyrelsen kender og overholder, vil blive gennemgået.

Invitation med info om tilmelding kan findes her, når vi nærmer os.

Vel mødt og sæt kryds i kalenderen.

Planlægning og afviklet af kurset sættes på dagsordenen til kommende bestyrelsesmøder.

7. PFA Pension – Forsikringstilbud til præster som er medlem af Præsteforeningen

Vi har modtaget ajourført forsikringstilbud fra PFA Pension, som medlemmer af præsteforeningen kan benytte. I forbindelse med ajourføring af vores hjemmeside, skal vi huske at have indføjet muligheden for at benyttet sig af tilbuddet fra PFA Forsikring, når præsten ikke har mulighed for medlemskab af Pensionsordningen af 1950.

Henrik sørger for at Balle modtager tilbuddet, når han mødes med deres nye præst.

8. Opfølgning på regulativet for Pensionsordningen af 1950 angående listen i regulativets bilag 1.

https://www.borger.dk/-/media/dokumenter/Udbetalingdanmark/Statens-Finansielle-Ordninger-SFO/Tjenestemandspension/41_Pensionsordningen-af-1950-for-forskellige-private-kirkelige-institutioner_WCAG.ashx

Vi er i færd med at undersøge hvorfor ikke alle vores menigheder er med på listen i regulativets bilag 1. Udbetaling Danmark og henvist os til at spørge Medarbejder- og Kompetencestyrelsen, hvilket vi gjorde den 1. september. Nu – den 23. januar 2026 – har styrelsen endelig svaret.

De svarer, at menighederne på listen i bilag 1 er de menigheder som pr. 23/12-2021 (datoen for udstedelsen af regulativet) havde en præst ansat som er medlem af Pensionsordningen. Videre svarer de, at det kun er de menigheder som står på listen i bilag 1, som kan ansætte en præst, som evt. kan få optagelse i ordningen ved direkte overgang fra f.eks. en stilling som tjenestemandsansat præst i Folkekirken eller ved direkte overgang fra en anden stilling med medlemskab af ordningen.

Styrelsen ser altså på datoen for udstedelse af regulativet og ikke på datoen for regulativets ikrafttræden (som var 1/1-22). Tidligere præst i Ryslinge Frimenighed fratrådte den 30/9-21 (altså før regulativet blev udstedt og trådte i kraft). Deres nye præst blev ansat pr. 27. december 2022 og ikke pr. 1/1-22 – netop for at være ansat inden ikrafttrædelse af regulativet.

3 spørgsmål:

1. Hvorfor behandles vores forening ikke på samme måde som f.eks. Kirkelig Forening for den indre Mission i Danmark. Denne forening fremgår af Regulativets § 2, når 9, uden henvisning til noget bilag med opstilling af hvilke menigheder der er omfattet af regulativet. Hvorfor denne forskelsbehandling?
2. Er det lovligt at vores menigheder ikke stilles lige i forhold til muligheden for, at deres nye præster kan være medlem af pensionsordningen? Det er kun de menigheder som havde en præst, som var medlem af ordningen da regulativet blev udstedt, der har den mulighed.
3. Hvis det er lovligt ikke at behandle menighederne lige på denne måde, er det så korrekt at bruge datoen for regulativets udstedelse som skæringsdag og ikke datoen for regulativets ikrafttræden? (lex Ryslinge Frimenighed).

Vi aftalte, at Pia svarer styrelsen og stiller spørgsmål 1 og 2 til dem.

Derudover aftalte vi, at Pia kontakter Ryslinge Frimenighed til afklaring af, som deres nye præst Marie Louise har ansøgning om optagelse i pensionsordningen enten overgang fra tjenstemandsansat præst i Folkekirken eller ved overgang fra en stilling med medlemskab af ordningen. Hvis Marie Louise har ansøgt – fik hun afslag, og med hvilken begrundelse?

Hvis styrelsen ikke svarer tilfredsstillende på vores yderligere spørgsmål, så foreslår bestyrelsen generalforsamlingen at beslutte, at vi må bruge de af foreningens penge til at søge juridisk rådgivning i denne sag. Et forslag med følgende ordlyd vil i så fald blive stillet på generalforsamlingen:

”Bestyrelsen foreslår, at foreningen søger juridisk rådgivning til afklaring af om vores forening og dennes medlemmer er behandlet korrekt og lovligt i forbindelse med vedtagelsen af regulativet for Pensionsordningen af 1950, som trådte i kraft den 1. januar 2022, herunder administrationen heraf. Bestyrelsen må bruge den fornødne sum penge på denne rådgivning, dog maksimalt kr. 100.000 incl. moms.”

Vi kan ikke bruge foreningens penge på rådgivning i forhold til det konkrete tilfælde af afslag på medlemskab i Ryslinge Frimenighed, da afklaring heraf ikke kommer foreningens øvrige menigheder til gode.

9. Ministeriets invitation til møde den 9. december 2025 for Anerkendte trossamfund og menigheder.

Ministeriet inviterede til endnu et Informationsmøde for alle anerkendte trossamfund den 9. december 2025 kl. 17-19 hos ministeriet. Ministeriet orienterede på mødet om ministeriets tilsyn, om ændringerne af trossamfundsloven og om videreudviklingen af Trossamfundsregistret.

Henrik og Ole deltog i mødet.

På mødet blev det bl.a. oplyst, at 20% af trossamfundene bliver udtaget til tilsyn. Det blev også oplyst, at fristen for indberetning til Trossamfundsregistret flyttes til den 31/12. Og endelig blev det oplyst, at vielsesforretter ikke behøver at gennemføre kurset, men kan gå direkte til prøveafleggelse. Hvis man har taget uddannelsen på Pastoralseminariet, så behøver man ikke tage prøven.

10. Ønske om særskilling i revideret udgave af Trossamfundsloven

I forhold til den forestående revision af trossamfundsloven, ser det politisk ud til, at vi måske kan komme rundt om ministeren, så der kan blive et flertal i Kirkeudvalget omkring vores ønskede særstilling.

Laura og Henrik har sammen med Hans Ole Bækgaard fra Indre Mission lavet en henvendelse, som er sendt til alle kirkeordførerne her den 27/1-26. I henvendelsen gøres opmærksom på ønsket om særstilling i den revideres udgave af Trossamfundsloven. En særstilling for evangelisk- lutherske frimenigheder fremfor andre menigheden, som også står udenfor Folkekirken. Hans Ole følger op på alle henvendelserne.

I forlængelse af et møde den 26/9-25 i Viborg med biskoppen fra Viborg (Henrik) og biskoppen fra Aalborg (Thomas), har Hans Ole haft et yderligere møde med biskoppen fra Aalborg. Der arbejdes på, at alle biskopperne skal være med på ønsket om en særstatus i loven for evangelisk- lutherske frimenigheder.

Henrik har under hans research om emnet i Rigsarkivet fundet en lov fra 1874 – Lov om Adgang til at danne Menigheder uden for Folkekirken (15. maj 1874). Denne lov regulerer, at menigheder som bekender sig til den evangelisk-lutherske lære kan danne et selvstændigt Kirkesamfund udenfor Folkekirken. Af lovens § 6 fremgår det, at præster, der kaldes af en sådan menighed ikke er embedsmænd i statens tjeneste.

I forhold til spørgsmålet om, hvorvidt biskopperne med rette kan have den holdning, at hvis frimenighedernes præster vil bære Folkekirkens præstekjole, så skal menigheder under statsligt tilsyn, har Henrik også fundet en spændende gammel bekendtgørelse fra 1912 - Bekendtgørelse nr. 189 af 29. juli 1912 angående frimenighedspræsters benyttelse af præstedragt. Af den bekendtgørelse fremgår det, at ansøgning om at en frimenighedspræst må bære præstedragten, skal indsendes til Kulturministeriet. Det er således en tilladelse ministeriet giver og ikke umiddelbart noget biskopperne skal have nogen holdning til eller føre tilsyn med.

Hans Ole sender nu begge disse regelsæt til biskoppen i Aalborg, så de kan indgå i behandlingen af hele problematikken.

Vi vil kæmpe for særstatus i lovrevisionen og for ikke at miste frihed.

11. Økonomi

Pia har udarbejdet foreningens og orlovskassen regnskaber for 2025.

Foreningen har et underskud på kr. 2.583,00 mod et budgetteret underskud på kr. 20.000.

Pia har udarbejdet udkast til budget for 2026 med et forslag til budgetteret underskud på kr. 10.000. Der er ikke i dette budgetudkast afsat hverken penge til juridisk rådgivning, jf. pkt. 8 ovenfor eller til støtte til børneungearbejde, jf. pkt. 4 ovenfor. Det endelige budget vedtaget på næste bestyrelsesmøde.

12. Mødekalender

Næste bestyrelsesmøde afholdes som et onlinemøde den 17/3 kl. 15. Laura inviterer til zoommøde kort tid før mødet.

13. Eventuelt:

Laura er blevet kontaktet af Nils Feldballe på vegne et Film- og Multimedieproduktionsselskab, som er i gang med et formidlings- og debatskabende projekt med arbejdstitlen **"Lev livet længe og godt"**. Projektet omhandler dokumentarisk film- og inspirationsmateriale om livsudvikling med en aktiv seniortilværelse som en værdsat borger. Selskabet spørger ikke om økonomisk støtte, men spørger om vores forening, til brug for selskabets fondsfinansiering, kan tilkendegive støtte til projektet. Laura laver en lille støttetekst.

Udskudte punkter, som skal på dagsordenen til næste bestyrelsesmøde:

- Ajourføring af hjemmesiden
- Endelig vedtagelse af budget 2026

Udsendelse af nyhedsbrev i indeværende uge. Punkter til nyhedsbrevet:

- Invitation til årsmødet med link til program og invitation på hjemmesiden og opfordring melde sig til.
- Indkaldelse til Generalforsamlingen. Henrik udkast til indkaldelsen, som skal på hjemmesiden, så der kan linkes til den i nyhedsbrevet.
- Annoncering af, at vi udbyder kursus til nye(re) bestyrelsesmedlemmers den kursus den 7. november 2026. Der skal linkes til indlægges på hjemmesiden herom.

Laura laver udkast til teksten til nyhedsbrevet. Torsten samler trådene, herunder søger for hjemmesiden er klar til udsendelsen og sørger for udsendelse. Laura er på skiferie i næste uge – derfor er planen udsendelse i denne uge.